

Dalyvavimo tarptautinių mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų programų renginiuose išlaidų apmokėjimo Mokslų, inovacijų ir technologijų agentūroje aprašo 5 priedas

DALYKINĖ ATASKAITA

(taikoma atstovams ir ekspertams, paskirtiems Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-310 „Dėl Lietuvos atstovų ir ekspertų Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ komitetuose paskyrimo“)

2019 m. spalio mėn. 7 d.

Sutarties data ir Nr.	Nr. 28V-88/(1.80) SU-408 (2019 m. vasario 26 d., reg.2019-03-06)
Dalyvio vardas, pavardė, mokslo laipsnis	Inga Matijošytė
Tikslinė grupė (pasirinkti vieną)	<i>XMokslininkas</i> ☐ <i>Tyrėjas</i> ☐ <i>Mokslo vadybininkas</i>
Institucija	Vilniaus universitetas
Posėdžio institucinė forma	Privačios partnerystės Bio-pramonės iniciatyvos valstybių atstovų grupės 11-asis susitikimas (angl. 11 th meeting of the Bio-based Industries Joint Undertaking States Representatives Group)
Posėdžio vieta ir laikas	2019 m. spalio mėn. 3 d., Briuselis, Belgija

1. Svarstyti klausimai:

Posėdžio metu buvo svarstyti keturi pagrindiniai klausimai (Priedas Nr. 1):

- 1) Aptartas BBI-JU programos įgyvendinimo progresas ir nuveikti darbai nuo 10-ojo SRG susitikimo. Taip pat aptarti 2019 m. rugsėjo mėnesio kvietimo rezultatai; trumpai informuota apie programos vykdomus projektus.
- 2) Pristatyta BIC veikla, sąsajos BBI-JU veiklų su Europos Komisijos iniciatyvomis, ypač rengiamos Horizontas Europa programos atžvilgiu.
- 3) Aptarti paskutiniojo 2020-ųjų metų kvietimo (AWP2020) tematiką ir temų aspektai.
- 4) Aptarti kiti klausimai susiję su BBI veikla.

2. Posėdžio eigos apibendrinimas:

Posėdį pradėjo Philippe Mengal, BBI JU Generalinis direktorius trumpai apžvelgdamas programos progresą. Jis pažymėjo, kad BBI JU pasiekimai pristatomi kaip geras pavyzdys kitoms PPP iniciatyvoms. Posėdyje taip pat dalyvavo EK naujojo vieneto C.1 (angl. *Circular economy and biobased systems*) DG RTD vadovas Pavel Misiga. Jis pažymėjo, kad biopramonė ir bioekonomiką glaudžiai siejasi su kitomis sritimis ir yra horizontalios iniciatyvos. Pažymėtina, kad kitas EK DG RTD vienetas C.2 yra Bioekonomika ir maisto sistemos (angl. *Bioeconomy and Food Systems*, vad. D. Bennink). Taip pat atidarymo metu sveikinimo žodį tarė Dirk Carrez BBI konsorciumo Generalinis direktorius.

Posėdžio metu aptarti pagrindiniai aspektai susiję su naudinga informacija:

BBI-JU programos įgyvendinimas

Buvo pateikta itin daug informacijos apie programos įgyvendinimo eigą. Buvo pateikta išsami apibendrinta analitinė apžvalga apie programos 7 kvietimuose pasiektus rodiklius 2014-2019 metų laikotarpyje (neįtraukti rodikliai iš 2019 m. kvietimo), apžvalga išleista leidiniu brošiūros pavidalu. Pagrindiniai pasiekti rodikliai:

- Programoje jau dalyvavo 33 šalys ir 1178 gavėjai;
- BBI JU finansavimas pasiekė 602 mln Eur;
- 40 % dalyvių yra MVĮ;
- Vykdomas 101 projektas.

Pagal programos tematikų įgyvendinimą projektų pasiskirstymas ir finansavimas:

- RIA – 52 finansuojami projektai, kuriems skirtas BBI JU finansavimas siekia 176 mln Eur;
- DEMO – 29 finansuojami projektai, kuriems skirtas BBI JU finansavimas siekia 221 mln Eur;
- FLAG – 9 finansuojami projektai, kuriems skirtas BBI JU finansavimas siekia 195 mln Eur;
- CSA – 11 finansuojamų projektų, kuriems skirtas BBI JU finansavimas siekia 10 mln Eur.

Taip pat pirmą kartą parengtas labai informatyvus projektų pasiskirstymo žemėlapis.

Pasidžiaugta, kad visuose septyniuose kvietimuose pavyko labai gerai subalansuoti projektų portfelį pagal temas, remiantis žaliavomis:

Calls 2014 + 2015 + 2016 + 2017 + 2018

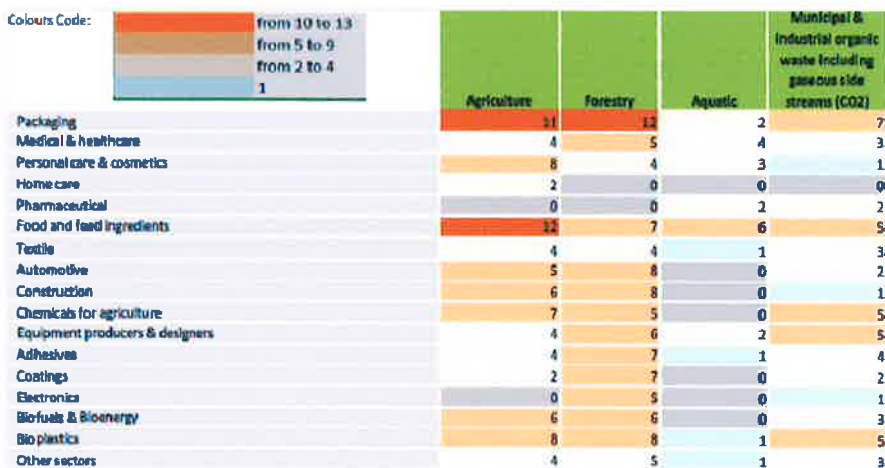
Origin of feedstock		Main types of activities		
		RIA	DEMO	FLAGSHIP
Per SOI Feedstock	Agri-based	<p>Spain: CROQUIS</p> <p>MEDIO-INTERBIODIST, Zelen, BIODISK, EKO2, HADIST</p> <p>BELGIUM: ASSOCI, BioSolv, BIODABET</p> <p>ECOLE APPOUAT, POLYBIOSIN</p> <p>NEWFRAC, Pro-Eno, Pacific, EXCAMEL, VERISOL</p> <p>Farmatex</p> <p>USABLE PACKAGING, LOGAL</p>	<p>France: AlphaS, Engulfan</p> <p>CHINA: SIFAC, SIFAC OPTICONS, BIONTOLE</p> <p>SUREST, Biomex, EFFECTIVE</p> <p>INDIA: INDIA</p>	<p>IRELAND: USMOLLE, BODIN</p> <p>APR: APR, APR, APR</p> <p>APR: APR, APR, APR</p> <p>PLANTING</p>
	Forest based	<p>Spain: CROQUIS</p> <p>NEWCEL, UME, TECHEFFECT, EFFORTE, SIFERACE</p> <p>Suvid, Woodymex, UNRAYE, GELTE, Sclerolud, Gelflex, SMOULTOR</p>	<p>France: BORMEX, Gira du Puy</p> <p>ALLEGATICA, AETA, Egoth</p> <p>Danmark: LUMINA, SIFERACE, FUCALINA, VIKINGE</p>	<p>IRELAND: EXELA</p> <p>SHEFFWOOD</p>
	Bio-waste and CO ₂	<p>Spain: APRILIFE, PICAL, BARBARA, BIVITOP, NAO-DALA</p>	<p>ESTERACED, UPRONIL, SUTER, Bionxide, B-FERT, GUP, PUPILA, BAMES</p>	
	Aquatic Biomass	<p>MACROCASCADE, BIOCAL, ARELOS, MACHFICIENT, VALUMING, AQUANAPROFIT, STRAMLINE</p>	<p>Spain: G</p>	
Per SOI Market uptake	SOI	Public, regulatory and other incentives	Commercial awareness of the benefits of the feedstock products	Knowledge gathering and networking
	CSA	STRABINI	BioCivitas, BioCivitas, BIODISKUS	BODIN, PICAL, BIODIST, BIODISKUS, CROQUIS, UNBIODISKUS, SIF

TOP 14 Universitetų dalyvaujančių BBI JU projektuose:

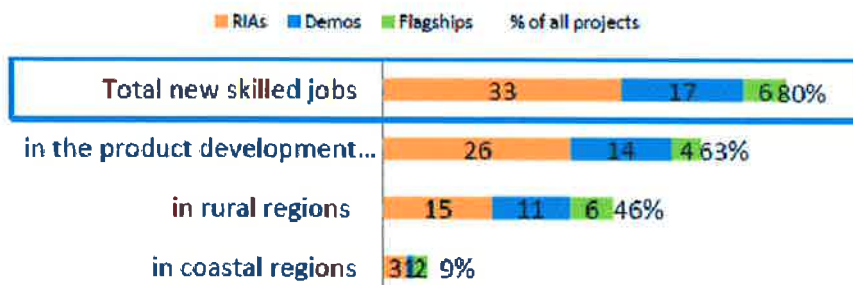

Pagal institucijas, 17 % BBI-JU programos lėšų gauna mokslo įstaigos ir 11 % universitetai. Pagal pareiškėjų skaičių net 13 % yra universitetai ir 20 % mokslo įstaigos.

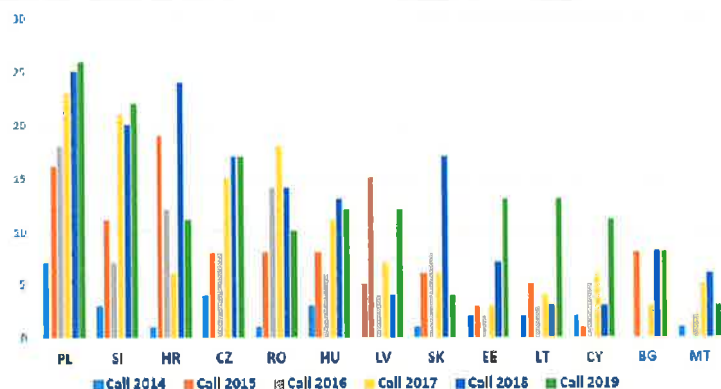
Taip pat buvo pateikta analizė pagal pradinių medžiagų ir galutinių produktų vartotojams pasiskirstymą, remiantis projektais:

Taip pat svarbus BBI JU programos projektų ilgalaikis poveikis, pvz. darbo vietų sukūrimui ir investicijoms:

Lietuvos dalyvavimas šiame programos lyginant su kitomis šalimis įgyvendinimo laikotarpyje nebuvo labai aktyvus, tačiau jau turime augančius skaičius, atsižvelgiant į skirtingus kvietimus:

Dar liko programos paskutiniskvietimas 2020 metais.

2019 m. kvietimo rezultatai

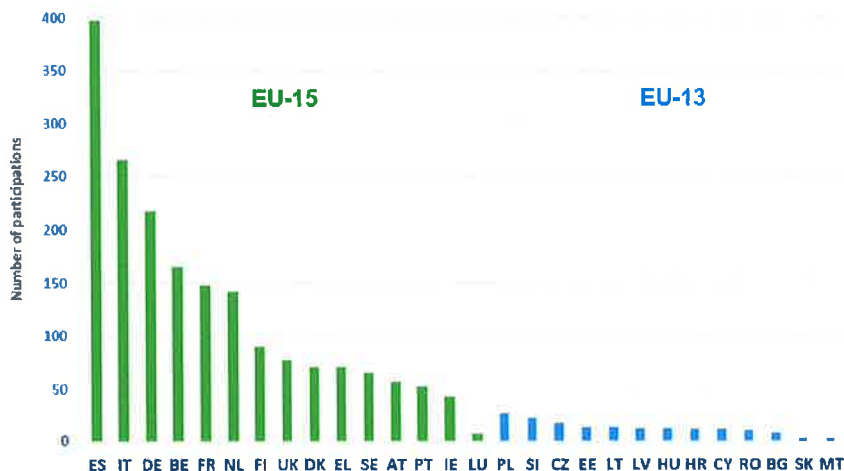
Šiame kvietime gauta 28 % daugiau paraiškų.

Iš viso buvo gautos 184 paraiškos: CSA – 13 paraiškų, RIA – 104, DEMO – 58, FLAG – 9 paraiškos.

Numatytas kvietimo biudžeto pasiskirstymas: CSA – 13 %, RIA – 39 %, DEMO – 23 %, FLAG – 35 %.

Atsižvelgiant į kvietimo rezultatus, 8,8 paraiškų tenka vienai temai; 1 mln Eur tenka 1,36 paraiškai arba vienai paraiškai tenka 0,73 mln Eur. 2019 m. sėkmės rodiklis yra 15,5 %, kai 2018 m. buvo 13,6 %.

Pagal temas (21 tema) paraiškos buvo pridutos į visas, lyginant su 2018 m. kvietimu. Didžiausias susidomėjimas buvo RIA tipo projektams – net 28 % padidėjimas, lyginant su 2018 m. Temos R10 ir D2 sulaukė didžiausio susidomėjimo, sulaukta net virš 20 paraiškų. Bendras dalyvių pasiskirstymas pagal šalis:

Lietuvos dalyvių 2019 m. kvietime skaičius ženkliai išaugo – 13.

BBI-JU programos KPI pasiekimai ir sąsajos su EK iniciatyvomis

Philippe Mengal, BBI-JU Programos vykdomasis direktorius, pristatė vykdytą SIRA bendrą įvertinimą BBI-JU programai. BBI-JU programa buvo įvertinta kaip pavyzdinė H2020 vykdomų programų kontekste. Buvo įvertintas ir programos įgyvendinimo progresas, t.y. pasiekti KPI. Programos pradžioje buvo numatyta iki 2020 metų projektų metu identifikuoti 36 *naujas tarpdisciplinines sąsajas*, šiuo metu yra identifikuotos jau net daugiau nei 140 tokių sąsajų keturiuose sektoriuose: žemės ūkio, miškininkystės, vandens, municipalinių ir pramoninių organinių atliekų, įskaitant CO₂. Identifikuotos priešakinės tokių sąsajų sritys, pirmoji, vandens ir maisto, pašarų, medicinos, higienos, kosmetika, tekstilė, t.y. Antra – bioatliekų ir pakuočių, maisto ir pašarų, cheminių reagentų žemės ūkiui, bioplastikai, t.y. Taip pat

identifikuota daugiau nei 100 naujų bio-pagrindų vertės grandinių, vietoj planuotų 10. Nauja vertės grandinė apibrėžiama kaip žaliavos, proceso ir/ar technologijos arba galutinio produkto gamyba ir pritaikymas vietoj egzistuojančių vertės grandinių. Tokių būdu, programos įgyvendinimo laikotarpiu identifikuota, nuo siektų rodiklių, 70 % naujų produktų, 50 % naujų technologijų, 50 % naujų žaliavų ir 40 % naujų verslo modelių. SIRA 2014 metais apibrėžė, kad vertės grandinė yra horizontali, pvz., iš vienos žaliavos gaunamas vienas produktas. Tačiau BBI-JU rėmuose horizontalus vertės grandinės tipas yra labai išplečiamas ir nebėra ribojamas, t.y., gali būti taikomos kelios žaliavos, keli procesai, gaunami keli produktai ir idealiu atveju vertės grandinė dar tampa žiedine. Toliau, vietoj 5 numatytų biokomponentų, jau yra sukurta virš 60 naujų biokomponentų (angl. bio-based building blocks), kurių gamyba ir taikymas, pagal atliktus paskaičiavimus, sumažintų 80 % CO₂, 30 % bioskaidumą ir 30 % pagerintų sveikatos ir saugumo aspektus. Vietoj planuotų 50 sukurtų naujų biomedžiagų, jau buvo sukurta virš 140 naujų biomedžiagų (angl. bio-based materials), kurių gamyba ir taikymas, pagal atliktus paskaičiavimus, sumažintų 70 % CO₂, 40 % bioskaidumą ir 35 % pagerintų sveikatos ir saugumo aspektus. Ir vietoj planuotų 30 sukurti iki 2020 m., kurių technologinio išvystymo lygmuo siekia TRL6-8, sukurta daugiau nei 60 naujų bioproduktų vartotojams.

Taigi, BBI-JU programos tiek struktūra, tiek kontekstas, tiek efektyvus administravimas yra itin aukštai vertinama EK ir pristatoma kaip pavyzdinė, todėl šiuo metu vyksta diskusijos dėl BBI-JU programos integravimo naujame finansavimo etape ir rengiamoje programoje *Horizontas Europa*.

Taip pat yra ruošiama nauja iniciatyva „Circular bio-based Europe“. Dar nėra aišku kokiam formate ji bus ar tai vėl bus PPP iniciatyva. Iki lapkričio mėn. 6 d. dar vyksta viešinimas visuomenei.

Numatyta, kad *Horizon Europe* programos juodraštis bus paskelbtas 2020 metais, o 2021 sausio mėn. jau bus skelbiami pirmieji kvietimai.

AWP2020 aptarimas

Buvo pristatytos paskutinio 2020 metų kvietimo tematikos. BBI-JU Mokslinio komiteto (SC) vadovas Kevin O'Connor pristatė komiteto pastabas dėl pasiūlytų temų. Fabio Fava, SRG pirmininkas išsakė SRG apibendrintas narių pateiktas pastabas. Esa Laurinsilta, BIC darbo grupės pirmininkas, apžvelgė SRG ir Mokslinio komiteto AWP2020 kvietimo programai išsakytas pastabas ir argumentuotai pateikė atsakymus į kiekvieną pastabą. Tai pat pristatė šiai dienai atnaujintas temas AWP2020 su numatomu biudžetu:

Kaip ir praeitame kvietime, 2020 m. kvietime liks tos pačios 4 strateginės orientacinės tematikos:

- Tvarios biomasės tiekimas
- Efektyvūs procesai
- Inovatyvūs bioproduktai identifikuotoms rinkoms
- Rinkos įsisavinimas

Temos yra pateiktos visiems SRG nariams pastaboms.

Kita BBI-JU programos veikla

BBI-JU programos komunikacijai yra paruošta eilė komunikavimo ir sklaidos priemonių įvairiais kanalais socialiniuose tinkluose ir yra nuolat rengiamas yra BBI-JU Naujienlaiškis. Taip pat yra rengiami įvairūs bukletai ir brošiūros, itin aktyvi internetinė svetainė.

Apie kiekvieną šalį yra išleista vieno puslapio brošiūra, taip padinamieji „Country factsheet“ su informacija apie BBI-JU kiekvienoje šalyje. Tokia prošiūra yra parengta ir apie Lietuvą.

Pristatyta, kad „Stakeholder Forum“ vyks 2019 m. gruodžio 3-4 d.

Pranešta, kad Vokietija atnaujino savo nacionalinę Bioekonomikos strategiją.

Lietuva, kartu su Latvija ir Estija yra įtraukta į BIC pilotinį projektą, kurio metu yra identifikuojami galimi resursai nacionalinių mastu ir rengiami verslo modeliai biopramonės vystymui. Betarpiškai yra kontaktuojama su rengėjais dėl informacijos pateikimo ir patikslinimų.

3. *Posėdžio sprendimai ir kita posėdžio data*

Iki gruodžio mėn. galutinai patvirtinti paskutiniojo 2020 metų kvietimų temas.
Kita posėdžio data nebuvo nustatyta, bus balsuojama elektroniniu paštu.

4. *Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:*

- Reikalingas didesnis BBI iniciatyvų ir kvietimų viešinimas, nes LT įmonės vis dar mažai žino apie BBI-JU ir BIC.
- Lietuva dar neturi nei vienos BIC narystės (nei įmonės, nei institucijos). Reikėtų bent universitetus skatinti prisijungti prie BIC.
- 2019 m. spalio 18 d. paskelbta atnaujinta ES Bioekonomikos strategija, kurios vienas iš veiksmų planų yra nacionalinių strategijų parengimas, paskatino kai kurias šalis itin aktyviai veikti: šalia kitų, jau turinčių nacionalines strategijas šaliu. Deja, Lietuva dar neturi apsibrėžusi savo veiklos gairių Bioekonomikos vystymui ir plėtrai.

5. *Priedama informacija:*

Priedas Nr. 1. 2019.10.03. SRG atstovų posėdžio darbotvarkė.

Visa informacija, posėdžio metu naudota medžiaga ir papildomi dokumentai yra patalpinti SRG narių platformoje (*kreiptis I. Matijošytė arba E. Bagdonaitė*).

6. *Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, mokslo laipsnis institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):*

Dr. Inga Matijošytė
Vilniaus universitetas
Gyvybės mokslų centras
Biotechnologijos institutas
Taikomosios biokatalizės sektorius
Tel. 8-645-56087
El.p. inga.matijosyte@bti.vu.lt

Dalyvio parašas